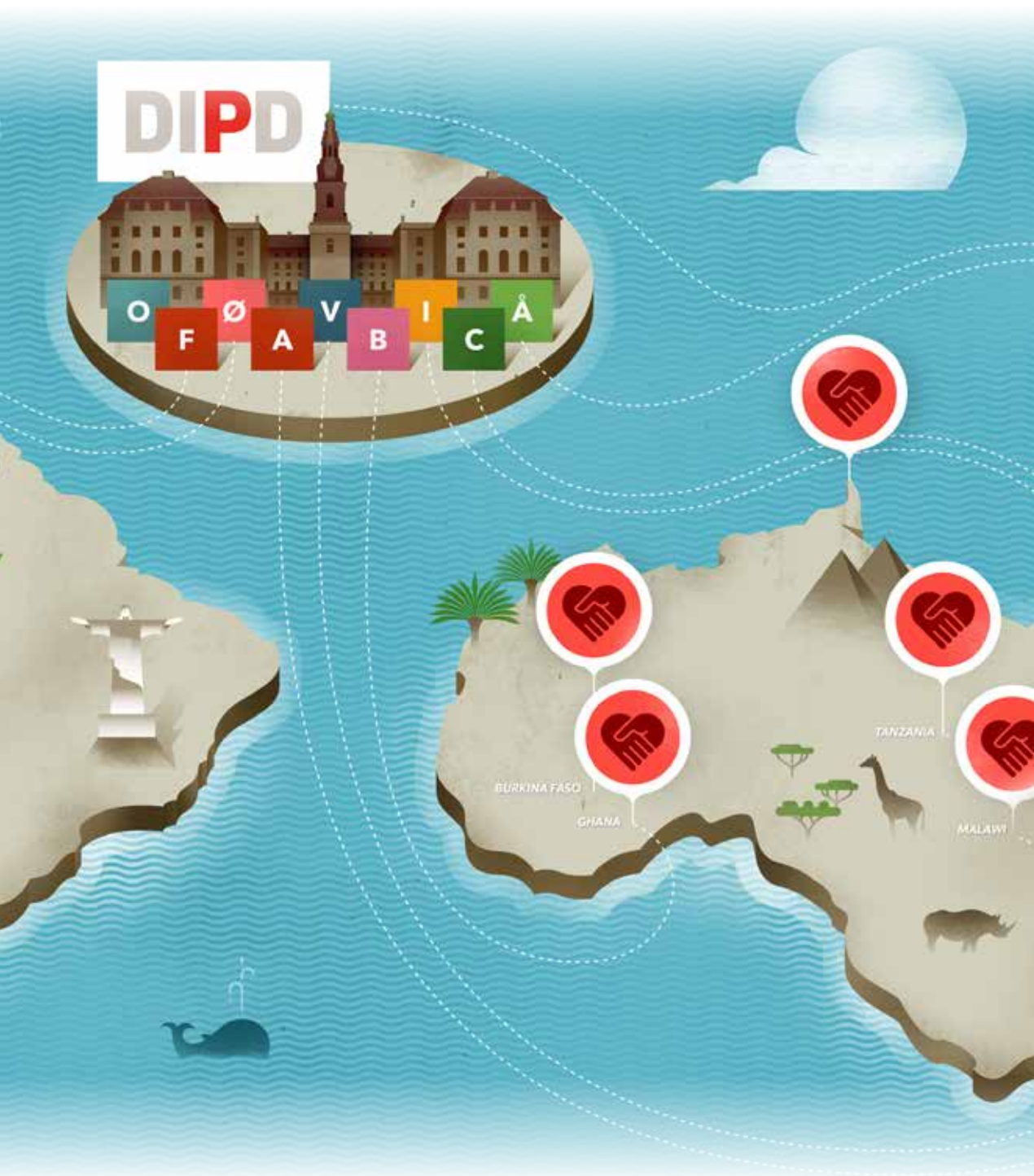

STRATEGI 2018-2020

PARTIER & DEMOKRATI I VERDEN

DIPD

DANISH INSTITUTE FOR PARTIES AND DEMOCRACY
DANSK INSTITUT FOR PARTIER OG DEMOKRATI

FORORD

Dansk Institut for Partier og Demokrati (DIPD) kom til verden i 2010 som et resultat af Folketingets partiers ønske om, at Danmark inden for rammen af vores udviklingssamarbejde skulle bidrage til udviklingen af demokratiske, velfungerende og samarbejdende politiske partier. I dag ved vi meget mere om, hvad vi er gode til, og hvad der virker.

Loven, som Folketinget vedtog i maj 2010, giver en klar ramme for karakteren og omfanget af DIPDs arbejde. Strategien, ”Partier & Demokrati i Verden”, er bestyrelsens prioritering af indsatser og midler i perioden 2018 – 2020.

Folketinget har valgt en fremgangsmåde, hvor vi etablerer **partiprojekter** gennem de enkelte danske politiske partier, **demokratiprojekter** gennem instituttet samt en kombination af disse. Det vil vi fortsætte med, og vi vil i de kommende år arbejde på at styrke samspillet mellem fremgangsmåderne, herunder sikre at Folketingets partier i endnu højere grad involveres i alle typer af projekter. Den direkte involvering af de politiske partier skal bringes maksimalt i spil i alle former.

Vi har udviklet temaer og tilgange, som bygger **på danske politiske erfaringer** og områder, hvor vi har en **særlig ekspertise**. Eksempelvis når det gælder vigtigheden af den frivillige indsats i partiernes arbejde, kvinders deltagelse i politik, unges engagement i de politiske partier, partiernes lokale forankring og dialog-

Kortet over de lande, DIPD og de danske partier arbejder i, forandrer sig hele tiden. Ved årsskiftet 2017/18 var der aktiviteter eller planlægning i gang i disse lande.

platforme. Formålet er ikke at eksportere en dansk demokrati-model, men at fremlægge idéer og erfaringer fra vores egen demokratiske udvikling, som kan inspirere.

Demokratiet er udfordret mange steder i verden. Vores danske model har mange styrker og har skabt enestående resultater. Vi vil gerne vise samtalen, samarbejdet og det danske folkestyre frem som inspiration. Men vi arbejder i lande, der oftest ikke er stabile demokratier, og derfor vil der være udfordringer og tilbageskridt. Der findes **ikke en magisk trylleformular**, som gør partier eller systemer demokratiske.

Men gennem langsigtede partnerskaber præget af **gensidig tillid og åbenhed** tror vi på, at de ressourcer, instituttet råder over, kan understøtte og bidrage til en demokratisk udvikling i udvalgte lande. Vi vil også sikre vidensdeling lande imellem samt sørge for, at Danmark høster glæde af erfaringerne. Strategien springer ud af de erfaringer, som partier og institut har høstet de forgangne år.

DIPDs arbejde er i dag sammen med den udviklingspolitiske og humanitære strategi og FN's Verdensmål **en vigtig brik i den samlede danske bistand**, hvad enten det er arbejdet mellem Folketingets partier i Danmark og partier i udlandet eller arbejdet med at samle stridende partier i dialog i udvalgte lande.

Formand
Henrik Bach Mortensen

Direktør
Rasmus Helveg Petersen

”

Det er ikke alle samarbejder, der bærer frugt. Fx i Zimbabwe har det trods flere års indsats ikke været muligt at få de tre partier i parlamentet ind i en god dialog. I Tanzania er der sket en polarisering, så det i dag er sværere end for ti år siden for partierne at tale sammen. Endvidere har danske partier trukket sig ud af samarbejder i Egypten, Honduras og Ghana.

VISION, MISSION OG PRINCIPPER

Loven om Institut for Flerpartisamarbejde – i daglig tale Dansk Institut for Partier og Demokrati – giver instituttet mandat til at bidrage til styrkelse af den demokratiske kultur, de politiske partier og flerpartisystemet i udvalgte udviklingslande. Mandatet er i det følgende udmøntet i en vision, en mission og udvalgte nøgleprincipper.

” INSTITUTTETS VISION

At fremme udviklingen af velfungerende demokratiske politiske partier, flerpartisystemer og andre institutioner som centrale elementer i en demokratisk kultur i udvalgte udviklingslande.

” INSTITUTTETS MISSION

At etablere partnerskaber med politiske partier, flerpartiplatforme og andre institutioner med aktiv inddragelse af danske politiske partier samt danske og internationale aktører.

INSTITUTTETS PRINCIPPER

At demokratisering bygger på og styrkes af respekten for menneskerettighederne, herunder særligt de civile og politiske rettigheder og principper som forsamlingsfrihed, organisationsfrihed, ytringsfrihed og beskyttelse af minoriteters rettigheder:

- At instituttet tager udgangspunkt i **demokratiske principper** snarere end at insistere på bestemte typer af institutioner og processer;
- At instituttet betragter **politiske partier** som **centrale aktører** i et parlamentarisk demokrati, hvor partierne har til opgave at løfte en række demokratiske kerneopgaver og spiller sammen med fx medier og civilsamfund;
- At alle instituttets aktiviteter og partnerskaber er solidt **forankret i en politisk analyse** af de vilkår og omstændigheder, arbejdet skal foregå under, og at denne analyse også sætter fokus på de områder, hvor danske erfaringer i særlig grad kan bidrage kvalificeret i samspil med og som supplement til øvrige danske og internationale demokratiindsatser;
- At partnerskabet har karakter af et **politisk kulturmøde** med udenlandske partnere, hvor gensidig læring og de fælles demokratiske udfordringer kan drøftes på et ligeværdigt grundlag, herunder behovet for at styrke frivilligheden og den folkelige politiske deltagelse både ude og i Danmark;
- At DIPDs engagement former sig på baggrund af et partnerskab, kendetegnet ved langsigtet samarbejde, principper om tillid og troværdighed og med mål og resultater formuleret gennem grundig analyse og dialog.

”

I Malawi valgte de fem politiske partier (repræsenteret i parlamentet), at samarbejde med Venstre og SF om, hvordan den store ungdomsgeneration kan indgå aktivt og konstruktivt i partierne. Modne ledelsesmedlemmer fra de to danske partier har mødtes med malawiske parti-ledere, spillet spil og udformet konkrete planer for, hvordan de unge skal involveres, have indflydelse og egne råderum i de politiske partier. SF's Ungdom og Venstres Ungdom har udvekslet erfaringer direkte med de unge malawianere – både på besøg i Danmark og på to besøg i Malawi. Forskellige ungdoms-initiativer er nu undervejs i alle fem partier.

STRATEGI FOR FORANDRING

Spørgsmålet er, hvad der skal til for at fremme en demokratisk udvikling og velfungerende demokratiske politiske partier, flerpartisystemer og andre institutioner? Hvert partnerskab er unikt, og en strategi for forandring skal baseres på en grundig analyse samt fælles mål og forståelse for, hvilke metoder man skal bruge for at nå fra mål til resultat.

”

DIPDs forandringsstrategi tager udgangspunkt i, at det partipolitiske system skal styrkes, herunder særligt partiernes funktioner i forhold til borgere og regering. Dernæst er dialog og samarbejde politiske partier imellem og partiers kommunikation med øvrige aktører helt afgørende for forandring. Begge områder kræver en grundig analyse af det system, partierne opererer i som fx valgsystemer og andre aktørers rolle samt en analyse af partierne i forhold til kapacitet, ressourcer og vilje. En sådan analyse skal naturligvis foretages løbende. To mål og tilhørende indsatser er afgørende for en demokratisk udvikling.

1. Politiske partiers kapacitet til at fungere demokratisk så de er repræsentative og ansvarlige

Politiske partier er nøgleaktører i demokratiske samfund. De er kanaler for befolkningens valg og indflydelse i forhold til parlament og regering. De sikrer, at vælgerne kan tage stilling til forskellige partiprogrammer og kan holde politikerne ansvarlige. En udvikling af disse **centrale demokratiske funktioner** hos partierne vil styrke demokratiet og medvirke til at få flere kvalificerede kandidater. Det sker fx gennem øget inddragelse af befolkningen på lokalt plan; gennem mere demokratiske arbejdsgange i partierne; ved større inddragelse af kvinder og unge; samt ved fremme af god regeringsførelse gennem større ansvarlighed og gennemsigtighed. Særligt vigtige er de to afgørende demokratiske funktioner **repræsentation og ansvarlighed**.

2. Politisk dialog og samarbejde mellem partier i et flerpartisystem

I unge demokratier og lande præget af stærke modsætninger vil **samarbejde og dialog** mellem de politiske partier bidrage til et mere balanceret og mindre konfliktfyldt politisk miljø. Det samme vil muligheden for at finde fælles løsninger på vanskelige udfordringer. Samarbejde og dialog vil også skabe større forståelse for politiske modstandere og dermed muligheder for at udvikle forlig og fælles reformtiltag for at forbedre de overordnede rammer for det partipolitiske system. Det er vigtigt at styrke den interne demokratiske kultur i partierne gennem **fælles udveksling af erfaringer og god praksis**. Denne type af initiativer kan også bidrage til en demokratisk **lovgivning for og regulering** af det partipolitiske system.

”

De Konservatives samarbejdsprojekt med partiet CHADEMA i Tanzania har været målrettet kvinder og unge. Til parlamentsvalget i 2015 lykkedes det at få mobiliseret flere kvinder og unge end i 2010. 19% af de opstillede kandidater i valgkredsene var kvinder, og antallet af kvinder, der opnåede valg, steg fra 4% til 18%. Da der desuden vælges til pladser forbeholdt kvinder, er der nu flere kvinder end mænd i CHADEMAS parlamentsgruppe. Andelen af unge steg også. 10% af parlamentsgruppen er under 30 år.

INDSATSER 2018-2020

Vi vil i en kombination af erfaring, ekspertise, behov og ressourcer prioritere fem indsatsområder de næste tre år. I alle indsatser tilbydes DIPDs ekspertise og erfaring gennem de danske politiske partier, sekretariatet samt et bredt internationalt netværk. Denne viden anvendes i projekterne til at styrke både partiernes demokratiske funktioner og tværpolitisk dialog og samarbejde.

1. DIPD vil styrke repræsentation i partiets organisation

→ Vi vil arbejde for at styrke partneres evne til at repræsentere og involvere medlemmer og politisk interesserede på lokalt plan. *Kvinder og unges repræsentation* er valgt, fordi vi fra dansk side har god inspiration, erfaring og ekspertise at tilbyde, og fordi vi mener, at kvinder, unge og dialog er meget vigtige ingredienser i et demokratis udvikling. Derudover vil vi styrke den *lokale repræsentation* i partiernes struktur for at sikre bred indflydelse. Vi vil samarbejde med partnere om konkrete initiativer, som gør dem bedre i stand til at involvere kvinder, unge og lokale aktivt i partiets organisation.

2. DIPD vil styrke udviklingen af partiernes interne beslutningsprocedurer, udvikling af politikere og kommunikation med borgere og vælgere

→ Vi vil samarbejde med partnere om at etablere *interne procedurer og politikudvikling*, som medfører, at alle vigtige beslutninger vedtages på demokratisk og gennemsigtig vis; samt at partnere får forøget kapacitet til at *kommunikere med borgere og vælgere*, som er med til holde partierne ansvarlige.

3. DIPD vil bidrage til at styrke den politiske dialog og samarbejdet mellem partier i et flerpartisystem

→ Vi vil samarbejde med partnere om at *skabe og bruge platforme* til at fremme den tværpolitiske dialog de politiske partier imellem og partiernes kommunikation med øvrige politiske og ikke-politiske aktører; samt at *partnere sammen skaber reforminitiativer* for, hvordan partier og partimedlemmer agerer, især når der gennemføres valg.

Fortsættes side 10

4. DIPD vil styrke kommunikation og vidensdeling

- DIPD skal **kommunikere** aktivt med den danske politisk interesserede offentlighed. Der udarbejdes en kommunikationsstrategi, hvor DIPD identificerer målgrupper og sørger for aktivt at nå disse med relevant information og interaktion.
- Den **viden**, som DIPD opsamler via de mange kontakter i demokratiets tjeneste i udvalgte lande, skal opsamles og bearbejdes. DIPD skal derfor søge samarbejde med universiteter og andre vidensinstitutioner, så DIPDs unikke viden og praktiske erfaringer også kommer til at berige den almindelige forskning på området.
- DIPD vil systematisk indsamle viden fra projekter og konsolidere denne viden i **metoder**, der kan bruges på tværs af projekterne.

B

” *Sammen med IDEG, et Ghana-baseret institut, arbejder Radikale Venstre med en stribe små partier i Ghana. Formålet er, at der fortsat er alternativer til de to store dominerende partier, der ellers skiftes til at sidde på magten i det vestafrikanske land.*

5. DIPD vil organisatorisk styrke de danske partiers administrative ressourcer herunder udvikle et enkelt og ensartet mål-til-resultatsystem

- DIPD vil lette **administrationen** i forbindelse med parti-til-parti partnerskaber i form af direkte støtte til partierne. Herunder fortsætte arbejdet med udviklingen af et **enkelt og simpelt mål-til-resultat system**, der kan bruges til at vise, om de forventede mål og resultater nås. Dette indebærer bl.a. øget kapacitet til oprettelsen af et monitorerings- og evalueringssystem, der støtter partiernes arbejde og sikrer en ensartethed i DIPDs projekter i forhold til planlægning, rapportering og evaluering. For en tilfredsstillende gennemførelse af denne indsats er forøgede ressourcer en forudsætning.

I

” *I et partnerskab mellem Liberal Alliance og Kenya Association of Manufacturers, African Students for Liberty og Eastern Africa Policy Centre arbejder man for at få en ordentlig policy-dialog mellem civilsamfund og politiske kandidater på lokalt niveau i Kenya.*

”

I Socialdemokratiets partnerskab med SocDem Asia har medlemsinddragende processer i udviklingen af det nye principprogram i Socialdemokratiet været grundlag for erfaringsudveksling. Socialdemokratiets nye principprogram, også kaldet 'Danmarks største politiske samtale', har således været kilde til inspiration for tilsvarende processer om politikudvikling i Myanmar, Filippinerne og Nepal, hvor fokus er på inkluderende udvikling af socialdemokratisk politik på nationalt plan.

VALG AF PARTNERE OG LANDE

I strategiperioden vil der være et særligt fokus på at skabe synergi mellem parti- og flerpartisamarbejder. DIPD kan ikke være alle steder og må derfor foretage valg i forhold til hvilke udviklings- og transitionslande, som vi arbejder i, og de partnere, som vi arbejder med. Der er en stribe kriterier, der gør sig gældende for både partner- og landevalg.

- Et langsigtet samarbejde med eksisterende partnere har prioritet sammen med dér, hvor partierne har ønske om og ressourcer til engagement. Der er opnået resultater og etableret kontakter, der gør det naturligt at fortsætte og udvikle samarbejdet med partnere i lande, hvor samarbejdet går godt. Der er bl.a. opnået betydelige resultater i Malawi, i Swaziland, i Østafrika, i Bhutan, i Nepal og i Myanmar.
- Der lægges vægt på lande og partnere, hvor det er muligt at bruge de særlige danske erfaringer til at etablere samspil og synergi mellem parti-til-parti partnerskaber og flerparti-partnerskaber.
- De politiske partiers samarbejder afhænger også af, hvor de i andre lande kan identificere politiske partier som samarbejdspartnere.
- En stribe danske ambassader i meget forskellige lande ønsker, at DIPD engagerer sig i netop dette land. Ambassaderne oplever et behov for demokratistøttende arbejde. Det var efter sådan en henvendelse, at DIPD engagerede sig i Nepal. Et engagement fra en dansk ambassade samt muligheden for at kunne gøre en positiv forskel i det pågældende land vægtes derfor også i valget af samarbejdslande. For at kunne respondere på denne type henvendelser er forøgede ressourcer en forudsætning.
- Forholdet mellem ambitioner, ressourcer og resultater vurderes meget nøje, når antallet af lande og partnere besluttes.

”

Siden 2011 har SF's partnerskab med socialistpartiet MAS i Bolivia påvirket, hvordan konflikter håndteres internt i partiet og udadtil i samfundet. SF har budt ind med erfaringer fra, hvordan demokratiske organer og et uddannet konfliktteam kan forbedre det politiske klima. Et team med 26 konflikt-facilitatorer er uddannet til at mægle og håndtere konflikter i partiet og til selv at træne i lokalsamfundene, så konflikter i fremtiden kan håndteres bedre af flere. Mere end 700 partiledere og over 50 parlamentsmedlemmer har deltaget i træning, hvor de har lært konkrete redskaber til at gå konstruktivt til konflikter.

”

Flerpartiarbejdet bærer frugt i for eksempel Nepal, hvor partier, der før var i væbnet konflikt, nu finder sammen i en dialogplatform etableret af DIPD. Samme type dialogplatform er nyligt etableret i Myanmar, hvor et spædt demokrati kæmper for at slå rod efter mange årtiers militærstyre.

Å

”

I Nepal samarbejder Alternativet med et nystiftet parti i et videndelingsprojekt med fokus på kommunikation og formidling. Demokratiske grundpiller som gennemsigtighed, inklusion og medskabelse er forudsætninger for et levende demokrati. Derfor støtter Alternativet et parti Nepal med at formidle disse værdier på alsidige måder med afsæt i Alternativets egne erfaringer med at stifte et nyt parti og kommunikere til og med folket.

Ø

”

Selvom det politiske rum i Swaziland fortsat er meget restriktivt, fortsætter Enhedslistens samarbejde med PUDEMO (Peoples Democratic Movement). Det har haft alvorlige konsekvenser for mange, der har været åbent forbundet med PUDEMO, så det er en udfordring at fastholde et stærkt lokalt lederskab. Alligevel gennemførte man i fællesskab ledertræning mange steder i Swaziland i 2016.

**JEMTELANDSGADE 1
2300 KØBENHAVN S
DANMARK**

TLF.: +45 38 40 28 00
MAIL: DIPD@DIPD.DK
WEB: WWW.DIPD.DK

DEMOKRATI ER SAMTALE

Demokrati er samtale. Den danske erfaring med et samarbejdende folkestyre, hvor der indgås brede forlig, der overlever regeringsskifter og folketingsvalg, er ganske enestående. Det er en praksis, der kræver samtale og tillid mellem partier, der i øvrigt ikke er enige. Samtale er nøglen.

DIPDs arbejde går ud på at styrke samtalen i partier ude i verden. Dette gælder både samtalen internt i partierne og samtalen parterne imellem. DIPDs arbejde går også ud på at sikre, at alle kan deltage i samtalen, både kvinder, unge og de, der bor langt ude på landet.

Den politiske samtale er under pres mange steder. Demokratiet udfordres i flere lande af etablerede eller nyopståede autoritære regimer og af politisk eller religiøs populisme eller ekstremisme, som vælter de etablerede strukturer og bekæmper demokrati og frihed. Det er blevet sværere at være fortalere for et flerparti-demokrati. I endnu højere grad end ved oprettelsen af DIPD er der derfor i dag brug for instituttet og dets arbejde ude i verden.

DIPD

DANISH INSTITUTE FOR PARTIES AND DEMOCRACY
DANSK INSTITUT FOR PARTIER OG DEMOKRATI